ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
M. CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA
της 17ης Μαρτίου 2016 [1]

Υπόθεση C-207/15 P

Nissan Jidosha KK

«Αίτηση αναιρέσεως — Κοινοτικό σήμα — Εικονιστικό σήμα εμπεριέχον το λεκτικό στοιχείο "CVTC" — Μερική απόρριψη της ανανεώσεως από τον εξεταστή»

1. Με την παρούσα αίτηση αναιρέσεως, η εταιρία Nissan Jidosha KK (στο εξής: Nissan) ζητεί την αναίρεση της αποφάσεως που εξέδωσε το Γενικό Δικαστήριο στις 4 Μαρτίου 2015 στην υπόθεση T-572/12, Nissan Jidosha κατά ΓΕΕΑ (CVTC) [2] (στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση).

2. Στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή της Nissan κατά της αποφάσεως που εξέδωσε το πρώτο τμήμα προσφυγών του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (στο εξής: ΓΕΕΑ) στις 6 Σεπτεμβρίου 2012 (υπόθεση R 2469/2011-1), η οποία είχε επιβεβαιώσει τη μερική απόρριψη από το ΓΕΕΑ της αιτήσεως ανανεώσεως καταχωρίσεως του κοινοτικού σήματος CVTC με αριθμό 2188118.

3. Η υπό κρίση αίτηση αναιρέσεως αφορά την εφαρμογή του άρθρου 47, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) 207/2009, για το κοινοτικό σήμα [3], διάταξη η οποία δεν έχει ερμηνευθεί ακόμη από το Δικαστήριο. Πέραν του καινοφανούς χαρακτήρα του, το νομικό ζήτημα έχει σημασία για τις διαδικασίες ανανεώσεως των σημάτων και ειδικότερα για τη διευκρίνιση των ισχυόντων όσον αφορά τις εφαρμοστέες προθεσμίες.

I – **Το νομικό πλαίσιο**

A — *Ο κανονισμός 207/2009 για το κοινοτικό σήμα*

4. Το άρθρο 46 προβλέπει τα ακόλουθα:

«Η καταχώριση του κοινοτικού σήματος διαρκεί επί μία δεκαετία από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης. Η καταχώριση δύναται να ανανεώνεται, ανά δεκαετία, σύμφωνα με το άρθρο 47.»

5. Το άρθρο 47 ορίζει τα εξής:

«1. Η καταχώριση του κοινοτικού σήματος ανανεώνεται κατ' αίτηση του δικαιούχου του σήματος ή κάθε προσώπου ρητά εξουσιοδοτημένου από αυτόν, εφόσον έχουν καταβληθεί τα τέλη.

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η ισπανική.

2 — EU:T:2015:136.

3 — Κανονισμός του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009 (ΕΕ L 78, σ. 1).

2. Το Γραφείο ενημερώνει τον δικαιούχο του κοινοτικού σήματος και κάθε δικαιούχο καταχωρισμένου επ' αυτού δικαιώματος για τη λήξη ισχύος της καταχώρισης, εγκαίρως πριν από την επέλευσή της. Το Γραφείο δεν ευθύνεται σε περίπτωση μη ενημέρωσης.

3. Η αίτηση ανανέωσης υποβάλλεται εντός προθεσμίας έξι μηνών η οποία λήγει την τελευταία ημέρα του μήνα κατά τον οποίο λήγει η διάρκεια προστασίας του σήματος. Μέσα στην ίδια προθεσμία πρέπει επίσης να καταβληθούν τα τέλη. Εν ελλείψει, η υποβολή της αίτησης και η καταβολή των τελών μπορούν επίσης να γίνουν εντός συμπληρωματικής προθεσμίας έξι μηνών η οποία αρχίζει την επομένη της ημέρας η οποία αναφέρεται στην πρώτη πρόταση, με την επιφύλαξη της καταβολής πρόσθετων τελών εντός της συμπληρωματικής αυτής προθεσμίας.

4. Αν η αίτηση δεν υποβληθεί ή τα τέλη δεν καταβληθούν παρά για μέρος μόνο των προϊόντων ή υπηρεσιών για τις οποίες έχει καταχωρισθεί το κοινοτικό σήμα, η καταχώριση ανανεώνεται μόνο για τα συγκεκριμένα προϊόντα ή υπηρεσίες.

5. Η ανανέωση ισχύει από την επομένη της ημερομηνίας λήξης ισχύος της καταχώρισης και καταχωρίζεται.»

6. Το άρθρο 48 έχει ως εξής:

«1. Κατά τη διάρκεια ισχύος της καταχώρισης ή της ανανέωσης, το κοινοτικό σήμα δεν επιτρέπεται να τροποποιηθεί στο μητρώο.

2. Εντούτοις, εάν το κοινοτικό σήμα περιέχει το όνομα και τη διεύθυνση του δικαιούχου, οποιαδήποτε μεταβολή των στοιχείων αυτών που δεν επηρεάζει ουσιωδώς την ταυτότητα με την οποία είχε καταχωρισθεί αρχικά το σήμα δύναται να καταχωρισθεί κατ' αίτηση του δικαιούχου.

3. Η δημοσίευση της καταχώρισης της τροποποίησης περιέχει ανατύπωση του τροποποιημένου κοινοτικού σήματος. Οι τρίτοι, τα δικαιώματα των οποίων είναι δυνατό να θιγούν από την τροποποίηση, μπορούν να αμφισβητήσουν την καταχώρησή της εντός προθεσμίας τριών μηνών από τη δημοσίευση.»

7. Το άρθρο 50 προβλέπει τα ακόλουθα:

«1. Το κοινοτικό σήμα μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο παραίτησης για το σύνολο ή μέρος των προϊόντων ή των υπηρεσιών για τις οποίες έχει καταχωρισθεί.

2. Η παραίτηση δηλώνεται γραπτώς στο Γραφείο από τον δικαιούχο του σήματος. Παράγει αποτελέσματα μόνο μετά την καταχώρισή της.

[…]»

Β — *Ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΚ) 2868/95*[4]

8. Για την αποσαφήνιση της εφαρμογής του κανονισμού για το κοινοτικό σήμα εκδόθηκε το 1995 ο κανονισμός 2868/95, περί της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) 40/94[5] του Συμβουλίου για το κοινοτικό σήμα (στο εξής: εκτελεστικός κανονισμός), ο κανόνας 30 («Ανανέωση της καταχώρισης») του οποίου ορίζει τα εξής:

«1. Η αίτηση ανανέωσης περιλαμβάνει:

α) το όνομα του προσώπου που ζητά την ανανέωση·

β) τον αριθμό καταχώρησης του κοινοτικού σήματος προς ανανέωση·

γ) εάν η ανανέωση ζητείται για μέρος μόνον των προϊόντων και υπηρεσιών ως προς τα οποία έχει καταχωρηθεί το σήμα, μνεία εκείνων των κλάσεων ή εκείνων των προϊόντων και υπηρεσιών ως προς τα οποία ζητείται ανανέωση ή εκείνων των κλάσεων ή εκείνων των προϊόντων και υπηρεσιών ως προς τα οποία δε ζητείται ανανέωση, ανά ομάδες κατά την ταξινόμηση της Νίκαιας· κάθε δε ομάδας προηγείται ο αριθμός της κλάσης της εν λόγω ταξινόμησης στην οποία ανήκει αυτή η ομάδα προϊόντων ή υπηρεσιών και κάθε ομάδα παρατίθεται με τη σειρά των κλάσεων αυτής της ταξινόμησης.

[…]

4. Αν η αίτηση ανανέωσης υποβάλλεται εντός των προθεσμιών του άρθρου 47, παράγραφος 3, του κανονισμού, αλλά δεν πληρούνται σχετικά οι λοιπές προϋποθέσεις, όσον αφορά την ανανέωση, του άρθρου 47 του κανονισμού και των παρόντων κανόνων, το Γραφείο ενημερώνει τον καταθέτη για τις διαπιστωθείσες ελλείψεις.

5. Αν δεν κατατεθεί αίτηση ανανέωσης, ή κατατεθεί μετά τη λήξη της προθεσμίας που προβλέπεται στο τρίτο εδάφιο του άρθρου 47, παράγραφος 3, του κανονισμού ή αν δεν έχουν καταβληθεί ή έχουν καταβληθεί εκπρόθεσμα τα τέλη ή αν δεν έχουν θεραπευθεί εμπρόθεσμα οι διαπιστωθείσες ελλείψεις, το Γραφείο διαπιστώνει ότι έχει λήξει η ισχύς της καταχώρησης και ενημερώνει σχετικά το δικαιούχο του κοινοτικού σήματος.

Όταν τα καταβληθέντα τέλη δεν αρκούν για να καλύψουν όλες τις κλάσεις προϊόντων και των υπηρεσιών ως προς τις οποίες ζητείται ανανέωση, το Γραφείο δεν προβαίνει σε παρόμοια διαπίστωση αν είναι σαφές ποια κλάση ή κλάσεις πρέπει να καλυφθούν. Ελλείψει άλλων κριτηρίων, το Γραφείο λαμβάνει υπόψη του τις κλάσεις με τη σειρά ταξινόμησης.

6. Όταν η διαπίστωση βάσει της παραγράφου 5 καταστεί οριστική, το Γραφείο διαγράφει το σήμα από το μητρώο. Η διαγραφή παράγει αποτελέσματα από την επομένη της ημερομηνίας λήξης της ισχύουσας καταχώρησης.

[…]»

4 — Κανονισμός της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 1995 (ΕΕ L 303, σ. 1)· τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) 355/2009 της Επιτροπής, της 31ης Μαρτίου 2009 (ΕΕ L 109, σ. 3). Διατίθεται ενοποιημένη έκδοση στο EurLex.

5 — Προγενέστερος κανονισμός του κανονισμού 207/2009 (ΕΕ L 11, σ. 1).

9. Δεν εφαρμόζονται στην υπό κρίση υπόθεση, ratione temporis, οι τροποποιήσεις που επέφερε στον κανονισμό για το κοινοτικό σήμα και στον εκτελεστικό κανονισμό ο κανονισμός (ΕΕ) 2015/2424[6], ο οποίος εκδόθηκε στις 16 Δεκεμβρίου 2015[7].

II – **Το ιστορικό της διαφοράς**

10. Βάσει των πραγματικών περιστατικών που εκτίθενται στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, η Nissan κατέθεσε, στις 23 Απριλίου 2001, στο ΓΕΕΑ αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος σε σχέση με το ακόλουθο εικονιστικό σημείο:

11. Τα προϊόντα τα οποία επρόκειτο να καλύπτει το σήμα περιέχονταν στις κλάσεις 7[8], 9[9] και 12[10] του Διακανονισμού της Νίκαιας για τη διεθνή ταξινόμηση προϊόντων και υπηρεσιών με σκοπό την καταχώριση σημάτων της 15ης Ιουνίου 1957[11].

12. Στις 29 Οκτωβρίου 2003, το ΓΕΕΑ καταχώρισε το επίμαχο σήμα για τις τρεις προμνησθείσες κλάσεις προϊόντων.

13. Στις 27 Σεπτεμβρίου 2010, το ΓΕΕΑ γνωστοποίησε στη Nissan, ως δικαιούχο του δικαιώματος και με σκοπό την ενδεχόμενη ανανέωσή του, την επικείμενη λήξη ισχύος (στις 23 Απριλίου 2011) της καταχωρίσεως του σήματός της.

14. Στις 27 Ιανουαρίου 2011, η Nissan κατέθεσε την αίτηση ανανεώσεως του σήματός της, η οποία περιοριζόταν στα προϊόντα των κλάσεων 7 και 12.

15. Με επιστολή της 9ης Μαΐου 2011, το ΓΕΕΑ, αφενός, ενημέρωσε τη Nissan για την εγγραφή της ανανεώσεως του σήματός της στο μητρώο (στις 8 Μαΐου 2011) για τα προϊόντα των κλάσεων 7 και 12 και, αφετέρου, επισήμανε στη Nissan ότι προέβη, σε σχέση με το ίδιο σήμα, σε διαγραφή της καταχωρίσεως των προϊόντων της κλάσεως 9.

16. Με επιστολές της 14ης και της 22ας Ιουλίου, καθώς και της 1ης Αυγούστου 2011, η Nissan ζήτησε από το ΓΕΕΑ να περιλάβει τα προϊόντα της κλάσεως 9 στην ανανέωση του σήματός της.

6 — Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2015, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) 207/2009 του Συμβουλίου για το κοινοτικό σήμα και του κανονισμού (ΕΚ) 2868/95 της Επιτροπής περί της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου για το κοινοτικό σήμα, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) 2869/95 της Επιτροπής σχετικά με τα πληρωτέα προς το Γραφείο Εναρμόνισης στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς τέλη (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΕΕ L 341, σ. 21).

7 — Οι διατάξεις του τίθενται σε ισχύ στις 23 Μαρτίου 2016. Εν πάση περιπτώσει, δεν επιφέρουν ουσιαστικές αλλαγές στα άρθρα που είναι λυσιτελή για την επίλυση της παρούσας διαφοράς.

8 — Η κλάση 7 περιλαμβάνει τα εξής: [μ]ηχανές και μηχανήματα κατεργασίας. Κινητήρες (εκτός των κινητήρων χερσαίων οχημάτων). Συμπλέκτες και εξαρτήματα μεταδόσεως κινήσεως (εκτός αυτών που προορίζονται για χερσαία οχήματα). Γεωργικά μηχανήματα εξαιρουμένων των χειροκινήτων. Εκκολαπτικές μηχανές. Αυτόματοι πωλητές.

9 — Η κλάση 9 περιλαμβάνει τα εξής: συσκευές και όργανα επιστημονικά, ναυτικά, τοπογραφικά, φωτογραφικά, κινηματογραφικά, οπτικά, ζύγισης, μέτρησης, σηματοδότησης, ελέγχου (επίβλεψης), διάσωσης και εκπαίδευσης. Συσκευές και όργανα για την μεταφορά, διανομή, μετατροπή, συσσώρευση, ρύθμιση ή έλεγχο του ηλεκτρικού ρεύματος. Συσκευές για την εγγραφή, τη μετάδοση, την αναπαραγωγή ήχου και εικόνας. Μέσα αποθήκευσης μαγνητικών δεδομένων, δίσκοι εγγραφών. Σύμπυκνοι δίσκοι ήχου, ψηφιακοί βιντεοδίσκοι και άλλα ψηφιακά μέσα εγγραφής. Μηχανισμοί με κερματοδέκτη. Ταμειακές μηχανές, αριθμομηχανές, εξοπλισμός για την επεξεργασία δεδομένων και ηλεκτρονικοί υπολογιστές. Λογισμικό για ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Συσκευές πυρόσβεσης.

10 — Η κλάση 12 περιλαμβάνει τα εξής: οχήματα. Μηχανήματα κινήσεως στην ξηρά, τον αέρα ή το νερό.

11 — Ο Διακανονισμός τροποποιήθηκε στις 28 Σεπτεμβρίου 1979.

17. Στις 26 Αυγούστου 2011 το ΓΕΕΑ απέρριψε την εν λόγω αίτηση. Το τμήμα διαχειρίσεως των σημάτων επιβεβαίωσε την απόφαση αυτή απορρίπτοντας, στις 28 Σεπτεμβρίου 2011, την αίτηση ακυρώσεως που κατέθεσε Nissan κατ' αυτής.

18. Η Nissan προσέφυγε κατά της αποφάσεως της 28ης Σεπτεμβρίου 2011 ενώπιον του τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ, με υπόμνημα της 25ης Νοεμβρίου 2011, βάσει των άρθρων 58 έως 64 του κανονισμού 207/2009.

19. Με την απόφαση που εξέδωσε στις 6 Σεπτεμβρίου 2012 [12], το τμήμα προσφυγών απέρριψε την προσφυγή της Nissan, εκτιμώντας ότι η (πρώτη) αίτηση ανανεώσεως του σήματος για τα προϊόντα των κλάσεων 7 και 12 αποτελούσε, ρητή και αναμφισβήτητη, μερική παραίτηση, κατά το άρθρο 50 του κανονισμού 207/2009, από την ανανέωση του σήματος για τα προϊόντα της κλάσεως 9, παραίτηση η οποία παρήγαγε τα αποτελέσματά της για τον δικαιούχο του σήματος από την παραλαβή της από το ΓΕΕΑ.

20. Επίσης, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι, λόγω της δηλώσεως παραιτήσεως, η οποία δεσμεύει τον δικαιούχο του σήματος, δεν ίσχυε η συμπληρωματική προθεσμία των έξι μηνών, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 47, παράγραφος 3, του κανονισμού 207/2009. Λαμβανομένων υπόψη της καταχωρίσεως της μερικής ανανεώσεως και της επακόλουθης γνωστοποιήσεώς της στον ενδιαφερόμενο καθώς και των αποτελεσμάτων erga omnes των δύο πράξεων, το τμήμα προσφυγών εκτίμησε ότι, για λόγους ασφάλειας δικαίου, η Nissan δεν μπορούσε να ανακαλέσει την απόφασή της περί μη ανανεώσεως του σήματος για ορισμένα προϊόντα.

III – **Η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση**

21. Στις 21 Δεκεμβρίου 2012, η Nissan άσκησε προσφυγή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου με αίτημα την ακύρωση της αποφάσεως του τμήματος προσφυγών. Προς στήριξη της προσφυγής της επικαλέστηκε έναν και μοναδικό λόγο, βασισμένο στην παράβαση των άρθρων 47 και 50 του κανονισμού 207/2009.

22. Με την απόφαση που εξέδωσε στις 4 Μαρτίου 2015, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή της Nissan. Παρά το γεγονός ότι έκρινε ότι το τμήμα προσφυγών υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο εξομοιώνοντας τη μη αίτηση ανανεώσεως του σήματος με δήλωση παραιτήσεως [13], το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε το αίτημα ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως καθόσον, κατά τη γνώμη του [14], η εφαρμογή του άρθρου 47 του κανονισμού 207/2009 κατέληγε στην ίδια λύση την οποία είχε προκρίνει το ΓΕΕΑ και επιβεβαίωσε το τμήμα προσφυγών.

23. Κατά το Γενικό Δικαστήριο, η συμπληρωματική προθεσμία που προβλέπεται στο άρθρο 47, παράγραφος 3 (ήτοι, οι έξι μήνες από την ημερομηνία λήξεως της διάρκειας προστασίας του σήματος) [15], έχει εξαιρετικό χαρακτήρα σε σχέση με την αρχική προθεσμία. Ούτε η διατύπωση ούτε η συστηματική διάρθρωση της παραγράφου 3 επιτρέπουν την υποβολή διαδοχικών αιτήσεων μερικής ανανεώσεως. Ειδικότερα, η έκφραση «εν ελλείψει» υποδηλώνει ότι η εξαιρετική προθεσμία δεν

12 — Υπόθεση R 2469/2011-1.

13 — Σκέψεις 27 έως 30 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Δεδομένου ότι το συγκεκριμένο ζήτημα δεν αποτελεί αντικείμενο της αιτήσεως αναιρέσεως, αρκεί να επισημανθεί ότι το Γενικό Δικαστήριο θεμελίωσε τον συλλογισμό του σε τρεις σκέψεις: α) η δικαιούχος του σήματος δεν είχε υποβάλει δήλωση παραιτήσεως εγγράφως, όπως προβλέπεται στο άρθρο 50 του κανονισμού 207/2009· β) το έντυπο ανανεώσεως δεν περιέχει επίσης καμία ρητή δήλωση παραιτήσεως σε σχέση με τις μη μνημονευόμενες κλάσεις προϊόντων, και γ) στην περίπτωση της Nissan δεν έπρεπε να συναχθεί η παραίτηση από το έντυπο, καθόσον το είχε συμπληρώσει εκπρόσωπος της εταιρίας και όχι η ίδια η εταιρία δικαιούχος του σήματος, κατά παράβαση των προβλεπομένων στο άρθρο 50.

14 — Σκέψεις 38 έως 43 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

15 — Η εν λόγω διάρκεια είναι δεκαετής από την ημερομηνία της αρχικής αιτήσεως, κατά το άρθρο 46 του κανονισμού 207/2009 (βλ. σημείο 4 των παρουσών προτάσεων).

εφαρμόζεται εάν έχει κατατεθεί αίτηση εντός της τακτικής προθεσμίας. Λαμβανομένων υπόψη των αποτελεσμάτων erga omnes της μερικής ανανεώσεως, από την επομένη της λήξεως της προηγούμενης διάρκειας ισχύος, μεταγενέστερη συμπλήρωση των αιτήσεων ανανεώσεως αντιβαίνει στην αρχή της ασφάλειας δικαίου.

24. Τέλος, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε ως αβάσιμα τα λοιπά επιχειρήματα που προέβαλε η Nissan με την προσφυγή της, με τα οποία υποστήριξε ότι: α) η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση συνιστά παράβαση του άρθρου 5α της Συμβάσεως των Παρισίων για την προστασία της βιομηχανικής ιδιοκτησίας[16] και του άρθρου 17 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης[17]· β) η κατάργηση των προϊόντων της κλάσεως 9 από το δικαίωμά της στο σήμα συνιστούσε παράνομη τροποποίηση, η οποία αντιβαίνει στο άρθρο 48 του κανονισμού 207/2009· γ) η απόφαση ανανεώσεως του σήματος μόνον για τα προϊόντα των κλάσεων 7 και 12 ήταν πρόωρη, και δ') σε προηγούμενες αποφάσεις, το ΓΕΕΑ είχε κάνει δεκτές διαδοχικές αιτήσεις ανανεώσεως[18].

IV – **Διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου και αιτήματα των διαδίκων**

25. Η αίτηση αναιρέσεως της Nissan κατατέθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 4 Μαΐου 2015 και το υπόμνημα αντικρούσεως του ΓΕΕΑ στις 19 Αυγούστου 2015.

26. Δεν υπήρξαν υπομνήματα απαντήσεως και ανταπαντήσεως, βάσει του άρθρου 175, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου.

27. Η Nissan, αναιρεσείουσα, ζητεί από το Δικαστήριο να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και να ακυρώσει την απόφαση του πρώτου τμήματος προσφυγών της 6ης Σεπτεμβρίου 2012, καθώς και να καταδικάσει το ΓΕΕΑ στα δικαστικά έξοδα. Προβάλλει δύο λόγους αναιρέσεως, οι οποίοι αντλούνται από παράβαση, αντιστοίχως, των άρθρων 47 και 48 του κανονισμού 207/2009.

28. Το ΓΕΕΑ ζητεί από το Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και να καταδικάσει τη Nissan στα δικαστικά έξοδα.

29. Δεν έλαβε χώρα επ' ακροατηρίου συζήτηση, καθόσον κανένας από τους διαδίκους δεν υπέβαλε σχετικό αίτημα.

V – **Εξέταση της αιτήσεως αναιρέσεως**

Α — *Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως, ο οποίος αντλείται από παράβαση του άρθρου 47 του κανονισμού 207/2009*

1. Επιχειρήματα των διαδίκων

30. Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, η Nissan προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι παρέβη το άρθρο 47 του κανονισμού 207/2009, επειδή έκρινε ότι η παράγραφος 3 του άρθρου αυτού αποκλείει τις διαδοχικές αιτήσεις μερικής ανανεώσεως. Η Nissan υποστηρίζει ότι ο δικαιούχος σήματος ενδέχεται να έχει θεμιτούς λόγους για να ενεργήσει κατ' αυτόν τον τρόπο, όπως: α) προκειμένου να μην υποβληθεί, ενδεχομένως σε περιττά έξοδα σε σχέση με ορισμένες κλάσεις προϊόντων και

16 — Σύμβαση των Παρισίων για την προστασία της βιομηχανικής ιδιοκτησίας της 20ής Μαρτίου 1883, η οποία αναθεωρήθηκε για τελευταία φορά στη Στοκχόλμη στις 14 Ιουλίου 1967 και τροποποιήθηκε στις 28 Σεπτεμβρίου 1979.

17 — Παραπομπή στην απόφαση Eurohypo κατά ΓΕΕΑ (EUROHYPO) (T-439/04, EU:T:2006:119, σκέψη 21).

18 — Σκέψεις 45 έως 50 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

υπηρεσιών οι οποίες μπορεί να μην τον ενδιαφέρουν πλέον όσον αφορά την προστασία του σήματός του· β) προκειμένου να εκχωρήσει πριν από τη λήξη της συμπληρωματικής προθεσμίας το σήμα σε τρίτον για τις κλάσεις για τις οποίες δεν ζήτησε εξαρχής την ανανέωση, και γ′) προκειμένου να διορθώσει σφάλματα στην προηγούμενη αίτηση μερικής ανανεώσεως.

31. Αντίθετα προς την κρίση του Γενικού Δικαστηρίου[19], η Nissan εκτιμά ότι δεν υφίστανται λόγοι ώστε να θεωρηθεί ότι το άρθρο 47 του κανονισμού 207/2009 έχει την έννοια ότι αποκλείει τις διαδοχικές αιτήσεις μερικής ανανεώσεως. Κανένα στοιχείο της διατυπώσεώς του δεν αντιτάσσεται στην ανανέωση σήματος με περισσότερες αιτήσεις. Πρώτον, εκτιμά ότι η συμπληρωματική προθεσμία αρχίζει να τρέχει είτε απουσία οποιασδήποτε αιτήσεως ανανεώσεως είτε λόγω μη καταβολής των τελών εντός της αρχικής προθεσμίας ανανεώσεως. Το Γενικό Δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη τη διττή αυτή δυνατότητα, αποφαινόμενο, στη σκέψη 38 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η εν λόγω συμπληρωματική προθεσμία εξαρτάται από τη μη υποβολή αιτήσεως ανανεώσεως κατά τη διάρκεια της αρχικής προθεσμίας.

32. Επιπλέον, κατά τη Nissan, η ερμηνεία του Γενικού Δικαστηρίου έχει ως αποτέλεσμα να στερεί τη συμπληρωματική προθεσμία στους δικαιούχους σημάτων που καταβάλλουν προσπάθειες για την τήρηση της αρχικής προθεσμίας (άρθρο 47, παράγραφος 3, πρώτη περίοδος) και να ωφελεί εκείνους που μπορούν να καταβάλουν τα πρόσθετα τέλη της συμπληρωματικής προθεσμίας.

33. Δεύτερον, η Nissan υποστηρίζει ότι οι αιτήσεις μερικής ανανεώσεως σήματος (για συγκεκριμένα προϊόντα) δεν μπορούν να αντιμετωπίζονται ως αιτήσεις ακυρώσεως του ίδιου σήματος για τα υπόλοιπα προϊόντα. Διαφορετικά, η αίτηση μερικής ανανεώσεως θα ισοδυναμούσε με παραίτηση, νομική κατάσταση η οποία προβλέπεται στο άρθρο 50 του κανονισμού 207/2009. Καίτοι το Γενικό Δικαστήριο ορθώς απέρριψε την ύπαρξη παραιτήσεως εν προκειμένω[20], με την έννοια που προσέδωσε στο άρθρο 47 επανέλαβε με άλλο τρόπο το ίδιο σφάλμα.

34. Τρίτον, η Nissan διατείνεται, και πάλι αντίθετα προς την κρίση του Γενικού Δικαστηρίου[21], ότι, όταν υποβάλλουν με σαφή και αναμφισβήτητο τρόπο αιτήσεις μερικής ανανεώσεως, οι δικαιούχοι δεν υπονοούν ότι οι μεταγενέστερες αιτήσεις τους πρέπει να απορριφθούν. Η Nissan μνημονεύει δύο παραδείγματα της προηγούμενης διοικητικής πρακτικής του ΓΕΕΑ, στα οποία έγιναν δεκτές διαδοχικές μερικές ανανεώσεις. Τα δύο αυτά παραδείγματα ενισχύουν την εμπιστοσύνη των δικαιούχων σημάτων στη δυνατότητα να υποβάλουν τμηματικά τις αιτήσεις ανανεώσεως. Ομοίως, η Nissan επικαλείται τον κανόνα 30 του εκτελεστικού κανονισμού, του οποίου η παράγραφος 5 επιτρέπει, κατ' αυτήν, την καταβολή των τελών ανανεώσεως που καλύπτουν μόνον μέρος των κλάσεων για τις οποίες ζητείται η ανανέωση. Ακολούθως, πάντοτε εντός της συμπληρωματικής προθεσμίας, μπορούν να καταβληθούν, κατά τη βούληση του δικαιούχου του σήματος, τα τέλη για τις λοιπές κλάσεις, γεγονός που καταδεικνύει ότι δεν απαγορεύονται οι διαδοχικές αιτήσεις μερικής ανανεώσεως.

35. Τέλος, τέταρτον, η Nissan υποστηρίζει ότι ζήτημα ασφάλειας δικαίου, η οποία απαγορεύει τις διαδοχικές μερικές ανανεώσεις, μετά την αποδοχή και την καταχώριση της πρώτης αιτήσεως ανανεώσεως (σκέψη 40 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως), εγείρεται μόνον εάν το ΓΕΕΑ, όπως συνέβη εν προκειμένω, εκδώσει και καταχωρίσει την απόφασή του επί της αιτήσεως μερικής ανανεώσεως πριν από τη λήξη της συμπληρωματικής προθεσμίας. Κατά τη Nissan, η απόφαση αυτή σημαίνει, ακόμη μια φορά, την εξομοίωση του συγκεκριμένου είδους αιτήσεως με μερική παραίτηση από το σήμα.

19 — Σκέψεις 38 και 39 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

20 — Στις προϋποθέσεις αποδοχής της παραιτήσεως περιλαμβάνεται, ειδικότερα, η έγγραφη διατύπωση από τον δικαιούχο της προθέσεώς του να παραιτηθεί από το δικαίωμά του.

21 — Σκέψη 49 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

36. Το ΓΕΕΑ εκτιμά ότι η αίτηση αναιρέσεως είναι αβάσιμη, καθόσον το Γενικό Δικαστήριο ορθώς ερμήνευσε και εφάρμοσε τα άρθρα 47 και 48 του κανονισμού 207/2009.

37. Σε συμφωνία με τη σκέψη 38 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το ΓΕΕΑ υποστηρίζει ότι, βάσει των δύο πρώτων περιόδων της παραγράφου 3 του άρθρου 47, η αίτηση ανανεώσεως πρέπει να υποβάλλεται, κανονικά, εμπροθέσμως εντός της αρχικής προθεσμίας των έξι μηνών πριν από την ημερομηνία λήξεως της προστασίας που παρέχει η καταχώριση του σήματος. Η αίτηση ανανεώσεως που υποβάλλεται κατά τη διάρκεια της εξάμηνης συμπληρωματικής προθεσμίας, ή προθεσμίας «χάριτος», αποτελεί εξαίρεση.

38. Μεταξύ των επιχειρημάτων που, κατά το ΓΕΕΑ, επιβεβαιώνουν την ερμηνεία του για τον εξαιρετικό χαρακτήρα της ανανεώσεως κατά τη διάρκεια της συμπληρωματικής προθεσμίας, το πρώτο συνίσταται σε αυτή καθαυτήν τη διάρθρωση του άρθρου 47, το οποίο αντικατοπτρίζει τη διαλεκτική αντίφαση «γενικός κανόνας/εξαίρεση»· το δεύτερο συνίσταται στη διατύπωση του κανόνα, καθόσον χρησιμοποιεί την έκφραση «εν ελλείψει» [22] στην αρχή της τελευταίας περιόδου του· το τρίτο αντλείται από την εξάρτηση της ανανεώσεως που πραγματοποιείται κατά την εν λόγω προθεσμία από την καταβολή πρόσθετου τέλους που ανέρχεται στο 25 % του βασικού τέλους, με ανώτατο όριο τα 1 500 ευρώ [23], το δε τέταρτο συνίσταται στις αρνητικές συνέπειες που θα είχε για το ευρωπαϊκό σύστημα σημάτων η αποδοχή της μερικής ανανεώσεως κατά την περίοδο χάριτος, με την αναδρομική ισχύ της εγγραφής [24], καθόσον η καταχώριση δεν θα αντικατοπτρίζει με ακρίβεια, στις περιπτώσεις αυτές, τον βαθμό προστασίας ενός σήματος, γεγονός το οποίο θα δημιουργεί ανασφάλεια δικαίου.

39. Βάσει των ανωτέρω, το ΓΕΕΑ εκτιμά ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση δεν συνιστά παράβαση του άρθρου 47, παράγραφος 3, του κανονισμού 207/2009. Το Γενικό Δικαστήριο το εφάρμοσε ορθώς κρίνοντας ότι η υποβολή πλήρους αιτήσεως ανανεώσεως κατά τρόπο σαφή και αναμφισβήτητο και εντός της αρχικής προθεσμίας, κατά τις δύο πρώτες περιόδους της εν λόγω διατάξεως, αποκλείει την εφαρμογή της τρίτης περιόδου. Κατά το ΓΕΕΑ, το ίδιο συμπέρασμα ισχύει και όταν η ανανέωση ζητείται μόνον για ορισμένα από τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που προστατεύονται από το σήμα: η εν λόγω αίτηση δεν μπορεί να υπαχθεί στην τρίτη περίοδο, καθώς δεν πρόκειται για περίπτωση η οποία μπορεί να εξομοιωθεί προς απουσία αιτήσεως («εν ελλείψει»).

40. Το ΓΕΕΑ υποστηρίζει ότι, βάσει του άρθρου 47, παράγραφος 4, του κανονισμού 207/2009, η ανανέωση του σήματος είναι δυνατή μόνον για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που προσδιορίζονται ρητώς στην αντίστοιχη αίτηση. Συνάγει από τον εν λόγω κανόνα ότι, όταν ζητεί την ανανέωση για ορισμένα από τα καταχωρισμένα προϊόντα ή ορισμένες από τις καταχωρισμένες υπηρεσίες, ο δικαιούχος του σήματος δηλώνει ή αναγνωρίζει έμμεσα ότι δεν επιθυμεί να επεκτείνει την προστασία στα λοιπά προϊόντα ή στις λοιπές υπηρεσίες. Το ΓΕΕΑ υποστηρίζει ότι το συμπέρασμα αυτό δεν σημαίνει ότι οι αιτήσεις μερικής ανανεώσεως αντιμετωπίζονται ως μερική παραίτηση υπό την έννοια του άρθρου 50 του κανονισμού 207/2009.

41. Κατά το ΓΕΕΑ, εάν αίτηση πληροί τις προϋποθέσεις των δύο πρώτων περιόδων του άρθρου 47, παράγραφος 3, του κανονισμού 207/2009, το άρθρο 47, παράγραφος 5, δεύτερη περίοδος, επιβάλλει την καταχώριση της ανανεώσεως χωρίς να απαιτείται να έχει εκπνεύσει η συμπληρωματική προθεσμία. Για λόγους ασφάλειας δικαίου δεν μπορεί να ζητηθεί από τις αρμόδιες αρχές, ούτε από το κοινό, να προβλέψουν την ενδεχόμενη μεταγενέστερη επέκταση σήματος, το οποίο ήδη ανανεώθηκε εν μέρει, σε άλλα προϊόντα και υπηρεσίες για τα οποία, ακριβώς, δεν ζητήθηκε ανανέωση.

22 — Το ΓΕΕΑ παραπέμπει επίσης σε άλλες γλωσσικές αποδόσεις του κανονισμού 207/2009 οι οποίες αναδεικνύουν την πτυχή αυτή, και συγκεκριμένα την αγγλική και τη γαλλική.

23 — Το ΓΕΕΑ παραπέμπει στο άρθρο 2, παράγραφος 16, του κανονισμού (ΕΚ) 2869/95 της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με τα πληρωτέα προς το Γραφείο εναρμόνισης στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς τέλη (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΕΕ L 303, σ. 33).

24 — Δυνάμει του άρθρου 47, παράγραφος 5, του κανονισμού 207/2009.

42. Τέλος, το ΓΕΕΑ εκτιμά ότι είναι αλυσιτελείς, για την ερμηνεία της επίμαχης διατάξεως, οι λόγοι που προβάλλει η Nissan προς κατάδειξη του ότι ο δικαιούχος σήματος μπορεί να έχει συμφέρον να αναβάλει την υποβολή αιτήσεως ανανεώσεως σε σχέση με συγκεκριμένα προϊόντα ή συγκεκριμένες υπηρεσίες.

2. Ανάλυση του λόγου αναιρέσεως

α) Προκαταρκτικές παρατηρήσεις και προσέγγιση

43. Η παρούσα αίτηση αναιρέσεως αναδεικνύει την αντίφαση μεταξύ δύο τρόπων ερμηνείας της διαδικασίας ανανεώσεως των κοινοτικών σημάτων, όταν πρέπει να κριθεί το κύρος των διαδοχικών αιτήσεων μερικής ανανεώσεως, υπό το πρίσμα του άρθρου 47, παράγραφος 3, του κανονισμού 207/2009.

44. Η πρώτη προσέγγιση, την οποία πρότεινε το ΓΕΕΑ και επιβεβαίωσε το Γενικό Δικαστήριο, είναι σύμφωνη με μια ερμηνεία της διαδικασίας την οποία θα χαρακτήριζα «αυστηρή». Ο δικαιούχος σήματος του οποίου επίκειται η λήξη μπορεί να το ανανεώσει μόνον με μία και μοναδική πράξη, συμπληρώνοντας δεόντως ένα και μοναδικό έντυπο το οποίο αποστέλλει στο ΓΕΕΑ εντός της προθεσμίας ανανεώσεως (της αρχικής ή της συμπληρωματικής). Επιπλέον, οφείλει να καταβάλει τα τέλη που σχετίζονται με την εν λόγω πράξη. Εφόσον ο δικαιούχος ακολουθήσει τα βήματα αυτά, το ΓΕΕΑ προβαίνει στην καταχώριση της αιτήσεως ανανεώσεως για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που μνημονεύονται στο έντυπο.

45. Η δεύτερη προσέγγιση, την οποία υπερασπίζεται η Nissan (και την οποία έκανε δεκτή, ως φαίνεται, το ΓΕΕΑ σε μερικές προηγούμενες περιπτώσεις)[25], υποστηρίζει την απουσία νομικών εμποδίων στην υποβολή αιτήσεων μερικής ανανεώσεως σε διαφορετικές χρονικές στιγμές, πάντοτε εντός των υποχρεωτικών προθεσμιών και με την καταβολή των τελών. Βάσει της προσεγγίσεως αυτής, το άρθρο 47, παράγραφος 3, του κανονισμού 207/2009 επιδέχεται πιο «δυναμική» ερμηνεία, στο μέτρο που παρέχει στον δικαιούχο του σήματος κάποια ευελιξία να επιλέξει κατά πόσο θα ανανεώσει την προστασία που παρέχει η καταχώριση του σημείου του για όλα ή για μερικά μόνον από τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που καλύπτονταν προηγουμένως, απόφαση την οποία μπορεί να υλοποιήσει με δύο ή περισσότερες διαδοχικές αιτήσεις, εντός της προβλεπομένης προθεσμίας.

46. Επομένως, εναπόκειται στο Δικαστήριο να αποσαφηνίσει το περιεχόμενο της επίμαχης διατάξεως, επιλέγοντας μια από τις δύο αντικρουόμενες προσεγγίσεις. Δεδομένου ότι το νομικό πρόβλημα είναι καινοφανές, θα πρέπει να επιλυθεί —χωρίς τη βοήθεια νομολογιακών προηγουμένων— με τη χρήση των κλασικών ερμηνευτικών κριτηρίων, με προσαρμογές που υπαγορεύονται από το δίκαιο της Ένωσης.

47. Η αίτηση αναιρέσεως της Nissan θα εξετασθεί προσηκόντως στο μέτρο που υποβάλλει στην κρίση του Δικαστηρίου τους δύο βασικούς πυλώνες του σκεπτικού του Γενικού Δικαστηρίου: 1) τον εξαιρετικό χαρακτήρα της συμπληρωματικής προθεσμίας, ο οποίος, κατά το Γενικό Δικαστήριο, εμποδίζει την υποβολή συμπληρωματικών αιτήσεων ανανεώσεως και 2) την αναγκαιότητα διαφυλάξεως της ασφάλειας δικαίου μετά την καταχώριση της πρώτης αιτήσεως ανανεώσεως. Επομένως, η ανάλυσή μου θα ακολουθήσει την ίδια διάρθρωση με το σκεπτικό.

25 — Το Γενικό Δικαστήριο αναγνώρισε στη σκέψη 50 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως την ύπαρξη των εν λόγω διοικητικών προηγουμένων, αλλά υποστήριξε, εν συνεχεία, ότι αυτά δεν το δεσμεύουν.

β) Επί της διαδικασίας ανανεώσεως και, ειδικότερα, επί του εξαιρετικού χαρακτήρα της συμπληρωματικής προθεσμίας

48. Κατά το Γενικό Δικαστήριο[26], από το γράμμα του άρθρου 47, παράγραφος 3, του κανονισμού 207/2009, και συγκεκριμένα από την έκφραση «εν ελλείψει», συνάγεται ότι μπορεί να ζητηθεί ανανέωση μετά την αρχική προθεσμία μόνον εάν δεν κατατέθηκε καμία αίτηση με τον ίδιο σκοπό κατά τη διάρκεια της αρχικής προθεσμίας. Η ανανέωση πρέπει καταρχήν να ζητείται εντός της αρχικής προθεσμίας και μόνον κατ' εξαίρεση κατά τη συμπληρωματική προθεσμία. Επομένως, η δεύτερη αυτή δυνατότητα παρέχεται μόνον όταν δεν έχει υποβληθεί καμία αίτηση εντός της αρχικής προθεσμίας.

49. Η Nissan αμφισβητεί τον συλλογισμό του Γενικού Δικαστηρίου και φρονώ ότι έχει δίκιο.

50. Το Γενικό Δικαστήριο ερμηνεύει γραμματικά τη διάταξη δίνοντας έμφαση στην έκφραση «εν ελλείψει», η οποία, κατ' αυτό, σημαίνει τη μη υποβολή οποιασδήποτε αιτήσεως ανανεώσεως εντός της «τακτικής» προθεσμίας, ως προϋπόθεση ενεργοποιήσεως της παραγράφου 3.

51. Εντούτοις, η χρήση του συγκεκριμένου ερμηνευτικού κριτηρίου βασίζεται σε μερικές γλωσσικές αποδόσεις του άρθρου 47 του κανονισμού 207/2009 και δεν λαμβάνει υπόψη τη συνολική εικόνα που προκύπτει από τη διατύπωσή του σε άλλες επίσημες γλώσσες της Ένωσης. Η έκφραση «εν ελλείψει», ή άλλες παρόμοιες, περιέχεται στη γαλλική[27], στην αγγλική[28], στην ισπανική[29] και στην ιταλική[30] απόδοση, αλλά δεν εμφανίζεται κατ' αυτόν τον τρόπο τουλάχιστον στη γερμανική[31], στην πορτογαλική[32] και στην ολλανδική[33] απόδοση, μεταξύ άλλων.

52. Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, «[…] η διατύπωση που χρησιμοποιείται σε μία από τις γλωσσικές αποδόσεις διατάξεως του δικαίου της Ένωσης δεν πρέπει να αποτελεί τη μοναδική βάση για την ερμηνεία της διατάξεως αυτής, ούτε μπορεί να θεωρείται ότι υπερέχει έναντι των λοιπών γλωσσικών αποδόσεων. Οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης πρέπει να ερμηνεύονται και να εφαρμόζονται κατά ομοιόμορφο τρόπο με βάση τις αποδόσεις τους σε όλες τις γλώσσες της Ένωσης. Σε περίπτωση αποκλίσεων μεταξύ των γλωσσικών αποδόσεων μιας διατάξεως, η διάταξη πρέπει να ερμηνεύεται σε συνάρτηση με τη γενική οικονομία και τον σκοπό της ρυθμίσεως της οποίας αποτελεί μέρος»[34].

53. Εντούτοις, η περίσταση αυτή δεν αρκεί από μόνη της για να κριθεί κατά πόσον το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο. Κατά την παρατεθείσα στο προηγούμενο σημείο νομολογία, η διαπίστωση αποκλίσεων στη διατύπωση της επίμαχης διατάξεως κανονιστικού κειμένου της Ένωσης καθιστά απλώς αλυσιτελές το γραμματικό ερμηνευτικό κριτήριο στη συγκεκριμένη περίπτωση[35] και, επομένως, πρέπει να χρησιμοποιηθούν το συστηματικό και το τελολογικό κριτήριο.

26 — Σκέψη 38 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

27 — «À défaut».

28 — «Failing this».

29 — «A falta de ello».

30 — «In caso contrario».

31 — «Der Antrag und die Gebürhen können noch innerhalb einer Nachfrist von sechs Monaten […] eingereicht oder gezahl warden […]».

32 — «O pedido pode ainda ser presentado e as taxas pagas num prazo suplementar de seis meses […]».

33 — «De indiening van de aanvrage en de voldoening van de taksen kunnen nog binen een extra termin van zes maanden […]».

34 — Αποφάσεις Institute of the Motor Industry (C-149/97, EU:C:1998:536, σκέψη 16), Kurcums Metal (C-558/11, EU:C:2012:721, σκέψη 48) και GSV (C-74/13, EU:C:2014:243, σκέψη 27).

35 — Αυτή είναι η προσαρμογή που επιβάλλεται λόγω των ιδιαιτεροτήτων του δικαίου της Ένωσης, στην οποία γίνεται μνεία στο σημείο 46.

54. Δεδομένου ότι το Γενικό Δικαστήριο συνήγαγε από την έκφραση «εν ελλείψει» τον εξαιρετικό χαρακτήρα της δεύτερης προθεσμίας ανανεώσεως, σε σχέση με την πρώτη, οι επισημανθείσες γλωσσικές αποκλίσεις απαγορεύουν, αυτομάτως, να θεωρηθεί ότι το γράμμα του άρθρου 47, παράγραφος 3, του κανονισμού 207/2009 προσδίδει χαρακτήρα «εξαιρέσεως» στη δεύτερη προθεσμία.

55. Επιπλέον, η έκφραση που περιέχεται στις προμνησθείσες αποδόσεις (αγγλική, γαλλική, ισπανική και ιταλική, μεταξύ άλλων) δεν έχει τη μονοσήμαντη έννοια που φαίνεται να της αποδίδει η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και δέχεται αβίαστα την ερμηνεία ότι η δεύτερη προθεσμία είναι εναλλακτική της πρώτης.

56. Ακόμη και αν το άρθρο 47, παράγραφος 3, θέσπιζε ως «κανόνα» την υποβολή της αιτήσεως ανανεώσεως εντός της αρχικής εξάμηνης προθεσμίας, η πρόβλεψη συμπληρωματικής προθεσμίας δεν συνοδεύεται από καμία διευκρίνιση η οποία να επιτρέπει να καθοριστούν οι περιπτώσεις στις οποίες αυτή συνιστά εξαίρεση. Το μοναδικό στοιχείο που πραγματικά διαφοροποιεί τις δύο προθεσμίες είναι τα πρόσθετα τέλη της συμπληρωματικής προθεσμίας.

57. Συμπερασματικά, από τις αποδόσεις που περιέχουν την έκφραση «εν ελλείψει» ή παρόμοιες δεν μπορεί να συναχθεί με απόλυτη σαφήνεια ότι οι διαδοχικές αιτήσεις μερικής ανανεώσεως είναι αυτομάτως απορριπτέες. Έχω την υπόνοια ότι η διαπίστωση μιας τέτοιας απαγορεύσεως, στην επίμαχη διάταξη είναι μάλλον αποτέλεσμα της, ενδεχομένως μη συνειδητής, προβολής στο κανονιστικό κείμενο της προμνησθείσας «αυστηρής» προσεγγίσεως παρά λογικό συμπέρασμα βασισμένο στο ίδιο το κείμενο της διατάξεως.

58. Ούτε από τη συστηματική ερμηνεία του κανονισμού 207/2009 συνάγεται ότι απαγορεύονται οι διαδοχικές αιτήσεις μερικής ανανεώσεως, αλλά συνάγεται μάλλον το αντίθετο. Το ΓΕΕΑ επικαλέστηκε το άρθρο 47, παράγραφοι 4 και 5, του κανονισμού 207/2009 και η Nissan, αντιθέτως, τον κανόνα 30, παράγραφος 5, του εκτελεστικού κανονισμού. Φρονώ, εντούτοις, ότι κανένα από τα επιχειρήματα αυτά δεν είναι κρίσιμο προκειμένου να αρθεί, από συστηματικής απόψεως, η αμφισβήτηση όσον αφορά το άρθρο 47, παράγραφος 3, του κανονισμού 207/2009.

59. Όσον αφορά την παράγραφο 4 του άρθρου 47 του κανονισμού 207/2009, σκοπός της δεν είναι ο περιορισμός των αιτήσεων ανανεώσεως σε μία και μοναδική, ούτε συμβάλλει ώστε η παράγραφος 3 να έχει τη συνέπεια αυτή. Περιορίζεται να ορίσει, εφαρμόζοντας τις αρχές της διαθέσεως[36] και της αντιστοιχίας[37], ότι, εάν το ζητήσει ο δικαιούχος ισχύοντος σήματος (και καταβάλει το αντίστοιχο τέλος), το ΓΕΕΑ ανανεώνει την καταχώριση για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τα οποία υποβλήθηκε η αίτηση ανανεώσεως. Πρόκειται, επομένως, για απλή προειδοποίηση, στην οποία προσδίδεται κανονιστική ισχύς, προς όλους τους ενδιαφερομένους, να επιδεικνύουν την προσήκουσα επιμέλεια και ακρίβεια κατά την αποστολή των αιτήσεων ανανεώσεως. Ταυτόχρονα, θεσπίζει τον κανόνα για τις ενέργειες του ΓΕΕΑ σε σχέση με αυτές. Δεν περιέχει καμία μνεία, είτε προς τη μια κατεύθυνση είτε προς την άλλη, σχετικά με το κύρος ή την απαγόρευση των διαδοχικών αιτήσεων.

60. Αντίθετα προς τα υποστηριζόμενα από το ΓΕΕΑ, η παράγραφος 5 του άρθρου 47 του κανονισμού 207/2009 δεν υποχρεώνει το ΓΕΕΑ, παρά τα επιχειρήματά του περί του αντιθέτου, να προβεί σε καταχώριση της ανανεώσεως πριν από τη λήξη της συμπληρωματικής προθεσμίας. Ορίζοντας ότι η ανανέωση ισχύει από την επομένη της ημερομηνίας λήξεως ισχύος της καταχωρίσεως, διευκρινίζει απλώς ότι, εφόσον πραγματοποιηθεί, η καταχώριση της ανανεώσεως ούτε συντομεύει την προθεσμία των δέκα ετών ισχύος του σήματος (εάν η αίτηση κατατέθηκε πριν από την ημερομηνία λήξεως ισχύος) ούτε την επιμηκύνει αδικαιολόγητα (εάν η καταχώριση

36 — Η εν λόγω αρχή, η οποία συνεπάγεται την επίλυση διαφοράς μόνον κατ' αίτηση διαδίκου, είναι από τις χαρακτηριστικότερες του δικαίου των σημάτων.

37 — Η αρχή της αντιστοιχίας (ή της δικονομικής συνοχής) επιτάσσει να κρίνονται τα αιτήματα όπως διατυπώθηκαν, χωρίς το δικαστήριο να αποφαίνεται ultra petita.

πραγματοποιηθεί, για οποιονδήποτε λόγο, μετά την εν λόγω ημερομηνία). Με άλλα λόγια, ο νομοθέτης θέλησε να διασφαλίσει ότι, ανεξάρτητα από τον χρόνο καταχωρίσεως της ανανεώσεως, η προστασία του καταχωρισμένου σήματος διατηρείται με αδιάλειπτο τρόπο από την επομένη της ημερομηνίας λήξεώς της.

61. Επομένως, το άρθρο 47, παράγραφος 5, του κανονισμού 207/2009 αποσκοπεί μόνον στην αυστηρή τήρηση της διάρκειας της προστασίας της καταχωρίσεως, δηλαδή των δέκα ετών για κάθε καταχώρηση με αδιάλειπτο τρόπο. Με τον τρόπο αυτό αποφεύγεται, μεταξύ άλλων, το ενδεχόμενο να θιγεί η συνέχεια της προστασίας της καταχωρίσεως του σήματος λόγω οποιασδήποτε καθυστερήσεως στη διεκπεραίωση της αιτήσεως ανανεώσεως. Συμπερασματικά, δεν συνάγεται εξ αυτού, όπως υποστηρίζει το ΓΕΕΑ, καμία υποχρέωσή του προς καταχώριση της ανανεώσεως πριν από τη λήξη της συμπληρωματικής προθεσμίας.

62. Όσον αφορά τον κανόνα 30, παράγραφος 5, του εκτελεστικού κανονισμού, τον οποίο επικαλείται η Nissan προς στήριξη των επιχειρημάτων της, φρονώ ότι δεν αποτελεί επιχείρημα είτε υπέρ είτε κατά των διαδοχικών αιτήσεων μερικής ανανεώσεως. Ο εν λόγω κανόνας αφορά, πρώτον, τις περιπτώσεις (μη κατάθεση ή εκπρόθεσμη κατάθεση της αιτήσεως μετά τη χαριστική προθεσμία, μη καταβολή των τελών, μη θεραπεία των διαπιστωθεισών ελλείψεων) στις οποίες το ΓΕΕΑ οφείλει να διαπιστώσει ότι έχει λήξει η ισχύς της καταχωρίσεως. Προσθέτει, ακολούθως, μια πρόβλεψη για την περίπτωση που τα καταβληθέντα τέλη «δεν αρκούν για να καλύψουν όλες τις κλάσεις προϊόντων και των υπηρεσιών ως προς τις οποίες ζητείται ανανέωση», περίπτωση στην οποία το ΓΕΕΑ δεν διαπιστώνει τη λήξη ισχύος της καταχωρίσεως «αν είναι σαφές ποια κλάση ή κλάσεις πρέπει να καλυφθούν». Φρονώ ότι καμία από τις προβλέψεις αυτές δεν υποδηλώνει είτε την αποδοχή είτε την απόρριψη της δυνατότητας καταθέσεως διαδοχικών αιτήσεων.

63. Καίτοι δεν φρονώ, λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, ότι είναι ιδιαίτερα λυσιτελές για την επίμαχη διαφορά το κριτήριο της συστηματικής ερμηνείας ενδεχομένως το άρθρο 47, παράγραφος 3, του κανονισμού 207/2009 να πρέπει να συσχετισθεί με το καθήκον του ΓΕΕΑ, κατά την παράγραφο 2 του προμνησθέντος άρθρου, να ενημερώνει τον δικαιούχο του σήματος για την επικείμενη λήξη της προστασίας που έχει παρασχεθεί στο σημείο του. Έστω και αν η παράγραφος 2 ορίζει ότι το ΓΕΕΑ «δεν ευθύνεται σε περίπτωση μη ενημέρωσης», συνάγεται εύλογα ότι, με τον διπλασιασμό της αρχικής προθεσμίας, ο νομοθέτης θέλησε να μετριάσει την αυστηρότητα της συνέπειας της διαγραφής καταχωρίσεων σημάτων για τα οποία δεν παρασχέθηκε προηγούμενη ειδοποίηση σχετικά με την επικείμενη λήξη τους. Η απαλλαγή του ΓΕΕΑ από κάθε ευθύνη για τη μη ειδοποίηση αυτής αντισταθμίζεται κατά κάποιον τρόπο με τη συμπληρωματική προθεσμία που παρέχεται στους δικαιούχους των σημάτων, οι οποίοι διαθέτουν έξι ακόμα μήνες για να αντιληφθούν, με δικά τους μέσα, τη λήξη ισχύος των προστατευόμενων σημείων τους και να ενεργήσουν ανάλογα.

64. Επομένως, το γραμματικό και το συστηματικό κριτήριο δεν ευνοούν, με οποιονδήποτε τρόπο, ερμηνεία του κανόνα από την οποία να μπορεί να συναχθεί απαγόρευση των διαδοχικών αιτήσεων μερικής ανανεώσεως. Ως εκ τούτου, πρέπει να ληφθούν υπόψη το τελολογικό κριτήριο και η εγγενής λειτουργία των διαδικασιών ανανεώσεως των κοινοτικών σημάτων. Οι εν λόγω διαδικασίες προβλέπουν την αναγκαιότητα τηρήσεως ορισμένων διατυπώσεων και προθεσμιών όχι για να επιβάλουν δυσερμήνευτες υποχρεώσεις στους δικαιούχους των σημάτων, αλλά για να επιμηκύνουν, με ομοιογενή και οργανωμένο τρόπο, τον χρόνο κατά τον οποίο τα σήματα θα εξακολουθήσουν να απολαύουν προστασίας.

65. Συναφώς, σκοπός του κανονισμού 207/2009 είναι να ευνοήσει τις διαδοχικές ανανεώσεις, για δεκαετείς περιόδους, των ήδη καταχωρισμένων διακριτικών σημείων, λαμβανομένων υπόψη της οικονομικής σημασίας τους για τη ζωή των επιχειρήσεων, δικαιούχων των σημάτων, και του γεγονότος ότι αυτές διαθέτουν δικαιώματα κυριότητας επί των εν λόγω σημείων. Έτσι γίνεται καλύτερα κατανοητή η θέσπιση διπλής διαδοχικής προθεσμίας καθώς και το γεγονός ότι ο νομοθέτης

της Ένωσης δέχεται, ως ύστατη θεραπεία και αφού παρέλθουν αμφότερες οι προθεσμίες (η τακτική και η χαριστική), δυνατότητα μεταγενέστερης αιτήσεως του δικαιούχου του σήματος περί αποκαταστάσεως στα δικαιώματά του, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 81 του κανονισμού 207/2009 (restitutio in integrum).

66. Επομένως, το άρθρο 47, παράγραφος 3, του κανονισμού 207/2009 πρέπει να ερμηνεύεται βάσει του κριτηρίου της διευκολύνσεως, στο μέτρο που είναι νόμιμα εφικτή, της ανανεώσεως των κοινοτικών σημάτων. Με τον ίδιο τρόπο που, γενικά, οι δικαστικές διαδικασίες διέπονται από την αρχή pro actione (ή favor actionis) ως κανόνα για την επίλυση τυχόν ερμηνευτικών αμφιβολιών, η αρχή αυτή μπορεί να επεκταθεί στις διοικητικές διαδικασίες για να επιτευχθεί, κατ' αίτηση του δικαιούχου, η ανανέωση, για νέα δεκαετή περίοδο, των ισχυουσών καταχωρισμένων στο μητρώο εγγραφών.

67. Από την άποψη αυτή, η θέση του ΓΕΕΑ —με την οποία συντάχθηκε το Γενικό Δικαστήριο— θα μπορούσε να γίνει δεκτή μόνον εάν μπορούσε να συναχθεί, αβίαστα, από το άρθρο 47 του κανονισμού 207/2009 γενική απαγόρευση των διαδοχικών αιτήσεων μερικής ανανεώσεως. Εν απουσία τέτοιας απαγορεύσεως, φρονώ ότι δεν υφίσταται νομικό εμπόδιο στην υποβολή δύο αιτήσεων οι οποίες, όπως συμβαίνει εν προκειμένω, προσδιορίζουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες χωριστά και διαδοχικά, εφόσον κατατίθενται εμπρόθεσμα και καταβάλλονται τα τέλη και τα πρόσθετα τέλη.

68. Συμπερασματικά, το άρθρο 47, παράγραφος 3, του κανονισμού 207/2009 παρέχει, στην πραγματικότητα, στον δικαιούχο ήδη καταχωρισμένου σήματος ένα έτος για την ανανέωσή του, το οποίο υποδιαιρείται σε δύο εξαμηνιαίες προθεσμίες, με έναρξη την πρώτη ημέρα της εξάμηνης προθεσμίας πριν από την τελευταία ημέρα του μήνα κατά τον οποίο λήγει η διάρκεια προστασίας του σήματος και λήξη έξι μήνες μετά την εν λόγω ημέρα. Ούτε η διαίρεση της προθεσμίας σε δύο περιόδους, με μοναδική διαφορά μεταξύ αυτών τα πρόσθετα τέλη που προβλέπονται για τις αιτήσεις που κατατίθενται κατά τη δεύτερη περίοδο, ούτε το γράμμα της διατάξεως ή η συστηματική διάρθρωσή της αντιτίθενται στην υποβολή διαδοχικών αιτήσεων μερικής ανανεώσεως, ιδίως όταν αυτές αποσκοπούν στον προσδιορισμό των προϊόντων και των υπηρεσιών που θα αφορά η εν λόγω ανανέωση.

γ) Επί της ασφάλειας δικαίου στη διαδικασία ανανεώσεως

69. Η Nissan προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο [38] ότι κακώς έκρινε ότι η υποβολή αιτήσεως μερικής ανανεώσεως προς συμπλήρωση προηγούμενης αιτήσεως μερικής ανανεώσεως προσκρούει στην ασφάλεια δικαίου όταν έχει ήδη πραγματοποιηθεί εγγραφή της πρώτης αιτήσεως στο μητρώο. Στη σκέψη 41 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως τονίζεται η αναγκαιότητα προστασίας της ασφάλειας δικαίου, λαμβανομένων υπόψη των αποτελεσμάτων erga omnes της καταχωρίσεως της ανανεώσεως, από την επομένη της ημερομηνίας λήξεως της ισχύος του σήματος.

70. Συντάσσομαι και ως προς το σημείο αυτό με την άποψη της Nissan. Όπως προεκτέθηκε [39], το άρθρο 47, παράγραφος 5, του κανονισμού 207/2009 δεν περιέχει καμία επιταγή, η οποία να υποχρεώνει το ΓΕΕΑ να καταχωρίσει την ανανέωση πριν από τη λήξη της συμπληρωματικής προθεσμίας. Όταν υπάρχει καθυστέρηση, είτε λόγω της αναγκαιότητας διορθώσεως παρατυπιών [40] είτε για άλλους λόγους που εμποδίζουν την ταχεία καταχώριση πριν από τη λήξη της συμπληρωματικής προθεσμίας, πρέπει να είναι εφικτή, μέσω σημειώσεως στο μητρώο, η αναστολή της ανανεώσεως έως ότου λυθεί το πρόβλημα που εντοπίσθηκε.

38 — Σκέψη 40 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

39 — Σημείο 61 των παρουσών προτάσεων.

40 — Βλ. κανόνα 30, παράγραφος 4, του εκτελεστικού κανονισμού.

71. Επιπλέον, όσον αφορά την ασφάλεια δικαίου, φρονώ ότι πρέπει να υπομνησθεί ότι διάφορες διατάξεις του κανονισμού 207/2009 και του εκτελεστικού κανονισμού υποδηλώνουν το ενδιαφέρον του νομοθέτη να αντιστοιχεί στην πραγματικότητα η καταχώριση των κοινοτικών σημάτων. Αυτό είναι πρόδηλο στους μηχανισμούς που προβλέφθηκαν για την αντιμετώπιση των διαφορών μεταξύ της προστατευομένης πραγματικότητας, όπως την αντιλαμβάνεται ο δικαιούχος του σήματος, και της αποτυπώσεώς της στο μητρώο. Έτσι, ο κανόνας 30, παράγραφος 4, του εκτελεστικού κανονισμού υποχρεώνει το ΓΕΕΑ να ενημερώνει τον καταθέτη αιτήσεως ανανεώσεως για τις διαπιστωθείσες ελλείψεις στην αίτησή του· το άρθρο 26, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009 επιτρέπει, εντός ορισμένων ορίων, την τροποποίηση της αιτήσεως καταχωρίσεως σήματος ακόμη και μετά τη δημοσίευσή της· το δε άρθρο 81 του εν λόγω κανονισμού προβλέπει τη δυνατότητα του δικαιούχου σήματος να ζητήσει, εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις, να αποκατασταθεί στα δικαιώματά του, όταν δεν μπόρεσε να τηρήσει μια προθεσμία.

72. Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, φρονώ ότι η μοναδική αιτιολογία που εξέθεσε το Γενικό Δικαστήριο, η οποία σχετίζεται με την ασφάλεια δικαίου, δεν είναι πειστική· αντιθέτως, επιβεβαιώνει ότι η φερόμενη ανασφάλεια δικαίου την οποία επικαλείται το ΓΕΕΑ οφείλεται ακριβώς στη συμπεριφορά του, καθόσον έσπευσε να καταχωρίσει την αίτηση ανανεώσεως πριν ακόμη λήξει η συμπληρωματική προθεσμία. Εν κατακλείδι, ο «αυτόματος», και εσπευσμένος, εκ μέρους του ΓΕΕΑ χειρισμός της καταχωρίσεως της αιτήσεως υπήρξε η αιτία της απορρίψεως της μεταγενέστερης μερικής ανανεώσεως, προκειμένου να μη δημιουργηθεί ανασφάλεια δικαίου.

73. Επιπλέον, η Nissan διατείνεται [41] ότι, εν προκειμένω, είχε καταβάλει εξ αρχής το ποσό των τελών για την κάλυψη του κόστους της ανανεώσεως των τριών κλάσεων που προστατεύονταν με το σήμα της, γεγονός το οποίο έπρεπε να είχε ωθήσει το ΓΕΕΑ να βεβαιωθεί για την πληρότητα της αιτήσεως. Καίτοι το στοιχείο αυτό δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη στο στάδιο της αναιρέσεως, επειδή δεν μνημονεύεται στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, δεν αντικρούστηκε ρητώς από το αντίδικο μέρος.

74. Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, φρονώ ότι ο πρώτος λόγος αναιρέσεως είναι νόμω βάσιμος και πρέπει, ως εκ τούτου, να γίνει δεκτός. Επομένως, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση πρέπει να αναιρεθεί.

75. Καίτοι λόγω της αποδοχής του πρώτου λόγου αναιρέσεως, παρέλκει η ανάλυση του δευτέρου λόγου, ακολούθως θα εκθέσω πολύ συνοπτικά την εκτίμησή μου επ' αυτού, για την περίπτωση που το Δικαστήριο θα απέρριπτε τον πρώτο λόγο αναιρέσεως.

Β — *Επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως, ο οποίος αντλείται από παράβαση του άρθρου 48 του κανονισμού 207/2009.*

1. Επιχειρήματα των διαδίκων

76. Κατά τη Nissan, η μερική ανανέωση που καταχώρισε το ΓΕΕΑ, με την οποία καταργήθηκε η προστασία για τα προϊόντα της κλάσεως 9, συνιστά τροποποίηση του κοινοτικού σήματος η οποία αντιβαίνει στην απαγόρευση του άρθρου 48 του κανονισμού 207/2009. Βάσει της εν λόγω διατάξεως, κατά τη διάρκεια ισχύος της καταχωρίσεως ή της ανανεώσεως, το κοινοτικό σήμα δεν επιτρέπεται να τροποποιηθεί στο μητρώο.

41 — Σημείο 2 του δικογράφου της αιτήσεως αναιρέσεως.

77. Αμφισβητώντας την κρίση του Γενικού Δικαστηρίου [42], η Nissan υποστηρίζει ότι το άρθρο 48 δεν αναφέρεται μόνο στο σημείο στο οποίο βασίζεται το σήμα, καθόσον, αφενός, δεν περιέχει τη λέξη «σημείο» και, αφετέρου, το κοινοτικό σήμα αποτελεί δικαίωμα επί της ενδείξεως της εμπορικής προελεύσεως συγκεκριμένων προϊόντων ή υπηρεσιών.

78. Το ΓΕΕΑ απαντά ότι η προτεινόμενη από τη Nissan ερμηνεία του άρθρου 48 προσκρούει στη διατύπωση της παραγράφου 3 του εν λόγω άρθρου. Επιπλέον, διατείνεται ότι η ερμηνεία του Γενικού Δικαστηρίου επιβεβαιώνεται από το άρθρο 43, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 207/2009, που επιτρέπει στον δικαιούχο του σήματος να περιορίσει, δηλαδή, να τροποποιήσει τον κατάλογο των προϊόντων και υπηρεσιών. Κατά το ΓΕΕΑ, ορθώς το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι η καταχώριση πλήρους ανανεώσεως, υποβληθείσας εμπρόθεσμα, αλλά μόνον για μέρος των προϊόντων και των υπηρεσιών που κάλυπτε το σήμα κατά την προηγούμενη περίοδο ισχύος, σημαίνει κατ' ανάγκην ότι ο δικαιούχος δεν επιδίωκε να επεκτείνει το κοινοτικό σήμα στα υπόλοιπα προϊόντα και στις υπόλοιπες υπηρεσίες πέραν της περιόδου προστασίας της οποίας η ισχύς επρόκειτο να λήξει.

2. Ανάλυση του λόγου αναιρέσεως

79. Καίτοι δεν συμφωνώ πλήρως με το τελευταίο μέρος της αντιθέσεως του ΓΕΕΑ στον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, συντάσσομαι με τη θεώρησή του όσον αφορά το άρθρο 48 του κανονισμού 207/2009. Η απαγόρευση τροποποιήσεως του σήματος κατά τη διάρκειας ισχύος του αφορά τόσο το ίδιο το σημείο όσο και τον κατάλογο των προϊόντων και των υπηρεσιών [43]. Στην παράγραφο 2 του εν λόγω άρθρου γίνεται μνεία μόνον σε τροποποίηση που αφορά «το όνομα και τη διεύθυνση του δικαιούχου» του σήματος, όταν αμφότερα τα στοιχεία αυτά περιέχονται στο σήμα. Η μεταβολή των δύο στοιχείων αυτών επιτρέπεται εάν «δεν επηρεάζει ουσιωδώς την ταυτότητα με την οποία είχε καταχωρισθεί αρχικά το σήμα».

80. Τα ζητήματα που εγείρονται από το άρθρο 48 του κανονισμού 207/2009 δεν σχετίζονται με εκείνα που απορρέουν από τη διοικητική δραστηριότητα που αφορά την εγγραφή της ανανεώσεως των σημάτων. Με τον ίδιο τρόπο που η προσαρμοσμένη στο άρθρο 47 μερική ανανέωση (για παράδειγμα, σε περίπτωση πρόδηλα εκπρόθεσμης καταθέσεως της «δεύτερης» αιτήσεως) δεν σημαίνει ότι το αποτέλεσμα αντιβαίνει στο άρθρο 48, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009, δηλαδή δεν σημαίνει απαγορευμένη «τροποποίηση» του σήματος, δεν συνιστά παράβαση του άρθρου 48 το γεγονός ότι το ΓΕΕΑ ερμήνευσε εν προκειμένω εσφαλμένα το άρθρο 47 και επέτρεψε την περιορισμένη μόνον ανανέωση.

81. Η απαγόρευση τροποποιήσεως των κοινοτικών σημάτων, η οποία θεσπίζεται στο άρθρο 48 του κανονισμού 207/2009, δεν εμποδίζει το ενδεχόμενο, με την ανανέωσή τους, να περιοριστεί το πεδίο προστασίας σε ορισμένες κλάσεις προϊόντων ή υπηρεσιών και όχι σε όλες όσες απολάμβαναν έως τότε της προστασίας. Η διάταξη αφορά μόνον τις τροποποιήσεις του σημείου στο οποίο συνίσταται το σήμα και το οποίο μπορεί να μεταβάλλεται εντός των ορίων που προβλέπει η εν λόγω διάταξη και χωρίς να επηρεάζεται ο διακριτικός χαρακτήρας του [44]. Επιπλέον, δεν θα ήταν λογικό να εφαρμόζεται η παράγραφος 2 στα προϊόντα και στις υπηρεσίες όταν, επαναλαμβάνω, αφορά αποκλειστικά τις μεταβολές του ονόματος και της διευθύνσεως που περιέχονταν αρχικά στο σήμα.

82. Ως εκ τούτου, σε περίπτωση απορρίψεως του πρώτου λόγου αναιρέσεως, ο δεύτερος δεν θα μπορούσε να τελεσφορήσει και θα έπρεπε να απορριφθεί.

42 — Σκέψη 48 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

43 — Bender, A., «Eintragung und Verlängerung einer Gemeinschaftsmarke», σε Fezer, K.-H., *Handbuch der Markenpraxis, Band I –Markenverfahrensrecht*, εκδόσεις H. Beck, Μόναχο, 2007, σ. 651.

44 — Όπ.π.· βλ., επίσης, Geroulakos, P., «Título V: Vigencia, renovación y modificación de la marca comunitaria – Artículo 48», σε Casado Cerviño, A., και Llobregat Hurtado, M.-L., *Comentarios a los reglamentos sobre la marca comunitaria*, εκδόσεις La Ley, 2η έκδ., Μαδρίτη, 2000, σ. 442.

VI – **Συνέπειες της αναιρέσεως της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως**

83. Η αποδοχή του πρώτου λόγου αναιρέσεως συνεπάγεται την αναίρεση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, στο μέτρο που επιβεβαίωσε την απόφαση μη αποδοχής της αιτήσεως μερικής ανανεώσεως της Nissan.

84. Επομένως, πρέπει να ακυρωθεί επίσης η απόφαση του πρώτου τμήματος προσφυγών. Εντούτοις, δεδομένου ότι το σκεπτικό της βασίστηκε στο γεγονός ότι θεώρησε παραίτηση τη μη μνεία της κλάσεως 9 προϊόντων και υπηρεσιών στην αίτηση μερικής ανανεώσεως που υπέβαλε η Nissan, οι συλλογισμοί που εκτίθενται στις σκέψεις 25 έως 30 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τους οποίους θεωρώ ορθούς, εξακολουθούν να ισχύουν πλήρως και δικαιολογούν την ακύρωση της αποφάσεως που προσέβαλε η Nissan ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου. Το τμήμα του Δικαστηρίου που έχει επιληφθεί της παρούσας αιτήσεως αναιρέσεως μπορεί να τους υιοθετήσει στην απόφασή του, με την επιφύλαξη της προσαρμογής τους στον τρόπο με τον οποίο αυτό αντιλαμβάνεται τη διαφορά.

85. Τέλος, η αναίρεση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως υποχρεώνει το Δικαστήριο να αποφανθεί επίσης επί των εξόδων της πρωτοβάθμιας διαδικασίας. Βάσει του άρθρου 137, παράγραφος 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, το Δικαστήριο πρέπει να καταδικάσει το ΓΕΕΑ στα έξοδα αμφοτέρων των βαθμών δικαιοδοσίας, καθόσον τα αιτήματά του απορρίφθηκαν, η δε αναιρεσείουσα διατύπωσε σχετικό αίτημα.

VII – **Πρόταση**

86. Βάσει των ανωτέρω σκέψεων, προτείνω στο Δικαστήριο:

1) να αναιρέσει την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 4ης Μαρτίου 2015 στην υπόθεση T-572/12, Nissan Jidosha KK κατά ΓΕΕΑ·

2) να ακυρώσει την απόφαση του πρώτου τμήματος προσφυγών του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) της 6ης Σεπτεμβρίου 2012 στην υπόθεση R 2469/2011-1, και

3) να καταδικάσει το Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) στα δικαστικά έξοδα αμφοτέρων των βαθμών δικαιοδοσίας.